

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 29/2004 vp

Hallituksen esitys laiksi työttömyysturvalain 15 luvun 1 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 9 päivänä marraskuuta 2004 lähettänyt sosiaali- ja terveysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen työttömyysturvalain 15 luvun 1 §:n muuttamisesta (HE 222/2004 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitusneuvos Pasi Koskinen, sosiaali- ja terveysministeriö
- ylitarkastaja Sari Alho, työministeriö

- lakimies Olli Häkkinen, Kansaneläkelaitos
- hallintopäällikkö Kaija Kortekangas, Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö
- OTK Mikko Räsänen, Palvelutyönantajat edustaen myös Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliittoa
- lakimies Kalle Räsänen, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- johtaja Rauno Vanhanen, Suomen Yrittäjät.

Lisäksi kirjallisen lausunnon on antanut Akava ry.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan työttömyysturvalakia muutettavaksi. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sovitellun työttömyysetuuden maksamista koskevaa voimaantulosäännöstä siten, että enimmäismaksuajan täyttymisestä huolimatta

sovitellua työttömyysetuutta voitaisiin myöntää 31 päivään joulukuuta 2005 saakka.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana seuraavin huomautuksin.

Sovitellun työttömyysetuuden enimmäiskestoksi säädettiin alun perin 36 kuukautta. Sen jälkeen, kun enimmäisaika olisi huhtikuussa 2003 ensimmäisen kerran täyttynyt sovitellua työttömyysetuutta pitkään saaneilla, on maksaminen enimmäisajan jälkeen mahdollistettu kahteen otteeseen määräaikaisella lainsäädännöllä. Nykyi-

nen määräaika päättyisi kuluvan vuoden lopussa, ja määräaikaa ehdotetaan nyt jatkettavaksi vuoden 2005 loppuun.

Soviteltua työttömyysetuutta maksetaan valtaosin työnhakijoille, jotka tekevät osa-aikatyötä työnantajan aloitteesta tapahtuneen työajan lyhentämisen johdosta, tai työnhakijoille, jotka ovat lomautettuja. Kaikki soviteltua etuutta saavat ovat kokoaikaisen työn hakijoina työvoimatoimistoissa.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan niiden työnhakijoiden määrä, joille on maksettu enimmäisaika soviteltua etuutta, on viimeisen vuoden aikana selvästi kasvanut. Tämä viittaa siihen, että erilaisten pätkä- ja silpputöiden lisääntymisen vuoksi työllistyminen osa-aikaisesta työstä kokopäiväiseen työhön on entisestään vaikeutunut. Mikäli enimmäiskesto astuisi voimaan, päivärahaa 36 kuukautta saaneiden tulisi jatkaa osa-aikaisessa työssä ilman työttömyysetuutta tai työttömyysetuutta saadakseen jättäytyä kokonaan työttömiksi. Koska osa-aikainen työ on kokoaikaista työttömyyttä parempi vaihtoehto, valiokunta pitää maksatuksen jatkamista enimmäisajan täyttymisestä huolimatta perusteltuna hallituksen esittämän tavoin.

Valiokunta korostaa, että soviteltua etuutta saavien kohdalla ensisijainen tavoite täytyy olla

heidän työllistämisensä kokoaikaisiin töihin. Hallituksen esityksen perustelujen mukaan soviteltua etuutta pitkään saaneiden työvoimapalvelujen tarve ja laatu tullaan selvittämään määräaikaisen lain voimassaolon aikana. Tarkoituksena on saattaa nämä henkilöt entistä tehokkaammin työvoimatoimistojen palvelujen piiriin. Valiokunta painottaa, että toimenpiteet kokoaikatyön löytämiseksi tulee käynnistää mahdollisimman varhain ennen enimmäisajan umpeutumista.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan sosiaali- ja terveysministeriö on asettamassa kolmikantaisen työryhmän, jonka tehtävänä on löytää vuoden 2005 aikana pysyvä ratkaisu sovitellun työttömyysetuuden maksuaikaan. Valiokunta pitää tarkoituksenmukaisena, että nyt hyväksyttävän määräaikaisen järjestelyn jälkeen enimmäisaika pyrittäisiin ensisijaisesti kokonaan poistamaan.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella sosiaali- ja terveysvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 23 päivänä marraskuuta 2004

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Valto Koski /sd	Aila Paloniemi /kesk
vpj.	Eero Akaan-Penttilä /kok	Juha Rehula /kesk
jäs.	Sirpa Asko-Seljavaara /kok	Paula Risikko /kok
	Anneli Kiljunen /sd	Arto Seppälä /sd
	Marjaana Koskinen /sd	Tapani Tölli /kesk
	Pehr Löfv /r	Raija Vahasalo /kok
	Riikka Moilanen-Savolainen /kesk	Tuula Väättäinen /sd (osittain).

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eila Mäkipää.